

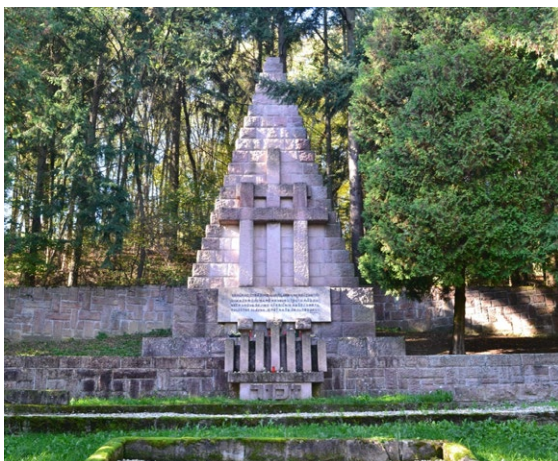
2. Ako si sa dozvedel/a z príbehu, Mikuláš pochádzal zo židovskej rodiny. Do roku 1942 žili s rodičmi a dvomi bratmi v Topolčanoch. V lete 1942 bol s rodičmi a jedným bratom deportovaný do pracovného tábora v Novákoch. Po dvoch rokoch sa Bröderovcom podarilo dostať do Banskej Bystrice.

Prečo utekali práve do Banskej Bystrice? Čo sa v Banskej Bystrici v roku 1944 dialo? Popíš tieto udalosti, ich vznik, priebeh, významné osobnosti i následky konečného neúspechu.

Brat Gejza, švagriná a Mikuláš vpravo,
Lázně Luhačovice, asi 1946

3. Mikuláš vo svojom príbehu spomína Kremničku pri Banskej Bystrici. Čo sa odohralo v Kremničke v rokoch 1944 – 45? Zisti 3 fakty o tom. V dvojici porovnaj vaše zistenia i podobnosť zistených informácií. Následne si vo štvorici porovnajte fakty a zhodnite sa na jednotnom vysvetlení toho, čo sa v Kremničke stalo počas vojny. Uveď, ako súvisela Kremnička s Mikulášovým životom.

Kremnička – pamätník obetiam fašizmu
Zdroj: sk.wikipedia.org/wiki/Masaker_v_Kremničke

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Kto som? Napríklad: som zo Slovenska, som žena, som dcéra, som učiteľka, som katolíčka, som priateľka, viem hrať na klavíri, som športovkyňa, som milovníčka abstraktného umenia a pod.

Pozorne si prečítaj Mikulášov príbeh a skús odpovedať, kto je Mikuláš (aké má vlastnosti, záľuby, čo a kedy robil). Následne napíš, kto si ty. Máte s Mikulášom niečo podobné?

Židovská škola, Topoľčany, asi 1939, Mikuláš pri tabuli vpravo

Mikuláš prvý zľava s kamarátmi. Vedľa neho Kornfeld, ďalší Robi Buchler, drepiaci prvý Dezider Šimko, Topoľčany, asi 1946

Výlet na Masadu, Dáša (manželka) zľava, Mikuláš uprostred, asi 1953

Rodina v kibuci Lehavot Chaviva, asi 1953

2. Pozorne si prečítaj Mikulášov príbeh. Predstav si, že si Mikuláš po skončení Druhej svetovej vojny – podarilo sa ti prežiť zberný tábor v Novákoch, boje Slovenského národného povstania a vrátil si sa späť domov do Topolčian.

Pokús sa predstaviť si, ako ťa prijali obyvatelia Topolčian. Vychádzaj z Mikulášovho príbehu. Vži sa do pocitov pamätníka. Ako by si sa cítil na Mikulášovom mieste? Prekvapilo ťa na tom niečo? Čo sa ti javí v jeho situácii ako najťažšie?

3. „Bol som len niekoľko metrov od rodičov, keď sme sa stratili,“ povedal Mikuláš. O akej situácii hovoril? Koľko mal vtedy rokov? Čo sa stalo? Popíš situáciu a jej súvislosti. Odpovede nájdeš v príbehu.

4. Z príbehu si sa dozvedel, že Mikuláš bol Žid. Pouvažuj, prečo partizánom tajil svoj pôvod. Aké mohol mať na to dôvody? Vychádzaj z príbehu. Pokús sa to vysvetliť. Nájdi paralelu so súčasnosťou.

Mikuláš v uniforme Červenej armády ako jej príslušník, 1945

Pozostatok partizánskeho bunkru, kde sa Mikuláš ukrýval, asi 1946

Projektové úlohy:

1. Ako si sa dozvedel z Mikulášovho príbehu, v Topoľčanoch žilo pred Druhou svetovou vojnou 3000 Židov. Po vojne sa do mesta sa z nich vrátilo približne 500. Životy väčšiny z nich vyhasli vo vyhladzovacích koncentračných táborech.

Tvoja úloha:

Vytvor projekt o židovskej komunite v tvojej obci alebo v najbližšom väčšom meste pred Druhou svetovou vojnou (1939). Projekt môže mať rôznu formu (Power Point prezentácia, plagát, talkshow s „odborníkom“ na danú tematiku, instagramové príspevky/ stories). Z projektu by sme sa mali dozvedieť nasledujúce:

1. Aká veľká bola v tom čase daná židovská komunita?
2. Akým profesiám sa židovskí spoluobčania venovali?
3. Aké najdôležitejšie sviatky oslavovali?
4. Podrobnejšie predstav jednu židovskú rodinu alebo aktívnu osobnosť.

Letný tábor Ha Šomer Hacair, Mikuláš prvni zprava, uprostred Robi Buchler, asi 1938

Mikuláš druhý zľava so židovskými priateľmi, prvá zľava Renka – vzdialená príbuzná, Topoľčany asi 1946

2. V triede si spoločne alebo individuálne pozorne prečítajte Mikulášov príbeh.

Tvoja úloha:

Vyber si ľubovoľnú situáciu z Mikulášovho života (život pred vojnou, pobyt v zbernom tábore, vražda rodičov, bojovanie v SNP, obdobie po vojne, atď.) a vytvor plagát/ báseň/ text/ pieseň/ skladbu/ divadelnú scénu, ktorá jasne zachytáva túto časť Mikulášovho života. Môžeš pracovať v skupine alebo individuálne. Po odprezentovaní ostatní spolužiaci hádajú o akú časť Mikulášovho života ide.

3. Z Mikulášovho príbehu si sa dozvedel, že Mikuláš emigroval po vojne do Izraela, kde s ďalšími prisťahovalcami budovali kibuc (po angl. kibbutz). Mikuláš s rodinou tam strávil 10 rokov.

Tvoja úloha:

Zisti, čo to je kibuc a aký bol dôvod ich vzniku. Na akých princípoch a pravidlách táto komunita fungovala a funguje? Nájdi obrázky, ktoré demonštrujú život v kibuci. Popíš, čo ťa na nich zaujalo. V čom sa život v kibuci líši od spôsobu života na Slovensku? Poznáš nejakú podobnú komunitu v iných krajinách? Keby si mohol ty navrhnuť tvoje vlastné mesto/štát, ako by to tam vyzeralo? Ako by to tam fungovalo? Navrhni vlastné pravidlá. Inšpiruj sa prípadne kibucmi.

Mikuláš s manželkou Dášou a dcérou Danou, kibuc Lehavot Chaviva, asi 1954

Príprava obeda, kibuc Lehavot Chaviva, asi 1953

4. Pozorne si prečítaj Mikulášov príbeh. Všímaj si najmä represálie, diskrimináciu a život židovského obyvateľstva počas ľudáckej Slovenskej republiky.

Tvoja úloha:

Napíš krátku úvahu (aspoň na jednu A4) na tému: "Zažívajú dnes nezaočkovaní ľudia na Slovensku rovnaké obmedzenie ich práv ako Židia kedysi?" V úvahe jasne prejav svoj názor a argumentuj. Ak použiješ nejaké zdroje (články, videá a pod.) uveď ich na konci úvahy.